

**De gode gamle
Foras landsmøde
50 års trofasthed**

LEDER

Skærpet krav til formål

Af Bernhard Trier Frederiksen, sekretariatsleder i Fora

På den anden side af sommeren venter den nye sæson og nye kursister på indskrivning og på at komme i gang med aftenkolekurserne. Og de glæder sig! Videncenter for Folkeoplysning (VIFO) har undersøgt aftenkolebrugernes oplevelse af kurserne, og der er markante skulderklap til aftenkolerne:

Flere end tre ud af fire kursister siger, at aftenkolen har et højt fagligt niveau. Ni ud af 10 kursister siger de er glade efter hver undervisningsgang og næsten lige så mange er tilfredse med det sociale fællesskab ligesom fire ud af fem vurderer, at aftenkolen fremmer deltagerens livskvalitet.

Men en anden undersøgelse viser samtidig, at de danske kommuner skærer ned på aftenkolen. Dansk Folkeoplysnings Samråd opgør årligt, hvor meget kommunerne afsætter til folkeoplysning, og opgørelsen viser, at kommunerne ikke ser aftenkolens betydning. Efter 2003, hvor den kommunale støtte blev lavet om, er støtten gennemsnitligt faldet med mere

end 25 pct.. Det betyder blandt andet, at deltagerbetalingen bliver større og udbuddet mindre. Kommunernes mulighed for at lave eget støttesystem betyder ydermere, at der er opstået horrible forskelle mellem kommunerne: De kommuner der afsætter mest til folkeoplysning pr. indbygger, afsætter 10 gange mere, end de kommuner, der bevilger mindst. Og ikke overraskende er det de tyndest befolkede kommuner, der giver mindst.

Kommunerne er ganske enkelt ikke bevidste om folkeoplysningens effekter og gavn. Højt fagligt niveau betyder jo, at ældre får udbytte af IT undervisning, at mange lærer nye sprog og at folkesundheden får et kvalitativt løft i aftenkolen. Og borgernes livskvalitet burde heller ikke være uvæsentligt for kommunerne. Derfor er efterårets kommunalvalg en aldeles glimrende anledning til at holde de lokale byråds kandidater op på deres indstilling til aftenkolen: Hvad er deres holdning til aftenkolen, og hvor stor er deres villighed til at stoppe beskæringerne?

Vigtigt: De skal spørges før kommunalvalget den 21. november.

Ultimo august udsender vi en folder, som ridser VIFOundersøgelsens resultater op, og stiller argumenterne klar. DFS' opgørelse kan frit hentes på nettet eller på Foras sekretariat. Begge dele bør bruges ved debatter op til kommunal valget (husk 10 % puljen), og debatterne - dem hjælper Fora meget gerne med at få arrangeret. ■

Fora
Gammel Kongevej 39G
1610 København V
Telefon 3393 0096
www.fora.dk
info@fora.dk

Forsidefoto af Vibeke Bacher, Sigurd Jensen og Bjørn Svejstrup fra Snekkersten Husflid. Taget af Louise Albers

Redaktion

Bernhard Trier Frederiksen,
ansvarshavende
Louise Albers, redaktør

Kommunikationsudvalg

Kaj Andersen, FO Nordfyn, formand
Anna Kolind, Radikale Venstre
Palle Vinther, FO-Aarhus
Flemming Christensen,
Holbo Herred Væverforening
Iben Warburg, Midtjys Husflid

Layout

Louise Albers
Oprindelig idé af Claus Lillerup

Tryk

Clausen Grafisk

Oplag

1.000

Alle kan indsende relevante indlæg til medlemsbladet. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopfordrede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis Foras. Fotos er Foras egne, medmindre andet er angivet

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse

Næste deadline

20. august 2017

5041 0513
Svanemærket tryksag

2 Leder

4 De gode gamle

Hos Snekkersten Husflid er de glade for de gamle, der kommer i foreningen, og der er mange af dem.

8 Landsmøde: Organisering og indsigt

Dette års landsmøde handlede om samtalen, om at styrke sin bestyrelse og om at organisere sig hensigtsmæssigt.

9 Fotoreportage fra Foras landsmøde

13 Sådan lever man i 125 år

Verninge Husflid ønsker at husfliden skal leve videre i fremtiden. Derfor gør de alt for at forny sig og følge med tiden.

14 Synlighed på nettet

Fora har iværksat et projekt, som skal hjælpe alle foreninger, der er en del af Fora, med at opnå større synlighed på nettet.

16 50 års trofasthed

Ikke mange kan prale af at have undervist det samme sted i 50 år. Interview med tre undervisere, der kan.

18 En skole vi er fælles om

Skolen for kreativ fritid i Viborg er en vigtig del af mange menneskers hverdag. Det er de stolte af.

20 Folkemøde 2017

Fora var repræsenteret med hele tre arrangementer på folkemødet i år. Læs mere om, hvad der skete til Foras forskellige arrangementer i Allinge i år.

22 Stort&Småt + Kalender

24 Balance mellem high-tech og high-touch

Af Camilla Mehlsen, forfatter og videnskabsjournalist

De gode gamle

Hos Snekkersten Husflid kommer der hver uge omkring 100 mennesker forbi og er aktive i foreningen. De er alle lidt grå i toppen, men i foreningen i Nordsjælland sætter de pris på den aldrende målgruppe. *Tekst og fotos af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora*

”Jeg har en bøn til jer møbelpolstrere. Kan I ikke rydde op efter jer, når I er færdige?” siger næstformanden Sigurd Jensen drillende til skoleleder og underviser Vibeke Bacher.

”Jo, men så har jeg en bøn til jer trædrejere,” svarer Vibeke Bacher hurtigt med et venligt smil, ”I skal huske at feje efter jer, når I er færdige.”

Plankeværket

Snekkersten Husflid holder til i det gamle banehus, som kommunen egentlig ville

have revet ned, men så viste det sig, at det kostede lige så meget at rive det ned som at sætte nye vinduer i, så derfor donerede Helsingør Kommune huset til foreningen i 2006.

”Vi kunne hurtigt se, at der ikke var plads nok til os alle sammen, så derfor slæbte vi jord væk i to år, så der var plads til, at vi kunne bygge til. I starten var der tale om, at der ville komme en med en gravko og hjælpe os, men der kom aldrig nogen gravko,” fortæller Sigurd Jensen.

I sin tid fik foreningen tilladelse af Helsingør Kommune til at bygge et plankeværk, men byggeprojektet udviklede sig.

”Det er også derfor, vi kalder huset for Plankeværket,” fortæller Vibeke Bacher.

”Ja, da vi var i gang med byggeriet, fik vi så at vide, at vi skulle holde os under 50 m², for ellers ville det alligevel blive problematisk, så nu er bygningen lige præcis 49,5 m²,” siger Sigurd Jensen.

På foreningens tirsdags- og onsdagshold laver de eksempelvis papirblomster, sælskindstasker, de hækler og fletter tasker af reklamer.

Ingen har endnu brokket sig over den fine tilbygning af træ, hvor møbelpolstrene og trædrejerne holder til.

Bestyrelsesarbejdet

Det er en lun sommerdag, men udenfor regner det. Vibekes hund, Alfa, trækkes med indenfor i "Plankeværket".

"Kom nu ind med dig," genner Vibeke Bacher kærligt på den lille gravhund.

"Ja, den har tilmed sin egen stol til bestyrelsesmøderne," griner formand Bjørn Svejstrup. "Den er med til alle møderne."

Bestyrelsen holder møde hver anden måned, og her kommer suppleanterne også altid med. Det er hyggeligt og meningsfuldt at sidde til bestyrelsesmøderne, og derfor kommer alle, når de har mulighed for det.

Bestyrelsen i foreningen fungerer godt, og det har ikke været svært at tiltrække folk til at sidde der. De er oppe i årene, men det gør ikke noget. Til gengæld er de

engagerede, for de har tid. Flere kommer på flere aktiviteter i foreningen.

Tovholderne letter arbejdet

I foreningen har de valgt at have tovholdere på aktiviteter i huset, så bestyrelsesmedlemmer ikke trættes af for mange opgaver, og så medlemmer i højere grad tager ejerskab.

"Vi har tovholdere på alle aktiviteter. En fra bestyrelsen holder møder med tovholder, så bestyrelsen sammen med tovholder har styr på aktiviteterne, at mødegangene arrangeres, at der gøres rent efter de enkelte hold m.m. Tovholderen er som regel en af de mest erfarne på holdet, og fungerer som "lærer" for de andre," fortæller Vibeke Bacher.

At have en tovholder er en måde at aflaste bestyrelsen og fordele ansvaret mellem medlemmerne.

"Bestyrelsen kan jo ikke tage sig af alle aktivitetsholdene. Vi er alle frivillige og har ikke uanet tid. Det var Anne, som sidder i bestyrelsen, der kom med navnet

og ideen. Tovholderne har ansvaret for aktiviteten. Det er også tovholderen, der har nøglerne til huset og skal sørge for at have hånd i hanke med rengøring. Det er en rigtig god måde at organisere sig på, for så kan foreningen bedre hænge sammen," siger Vibeke Bacher.

Ud over tovholderordningen er der arbejdsdeling i foreningen på nogle af de opgaver, som skal gøres. Én står fast for at pudse vinduer, én står for at holde haven og rengøring går på tur mellem holdene. Så alle tager deres tørn i foreningen.

"Vi fordeler arbejdet imellem os, så det ikke kommer til at hænge på for eksempel formanden," fortæller Sigurd Jensen.

De er gamle, men de er gode

Foreningen har både trædrejerhold, smykkehold, glashold og et hold med knipling. Derudover er der tre malergrupper. I Snekkersten Husflid mødes de om det, de har lyst til.

"Mange af vores medlemmer er gamle mennesker, som kommer og hygger sig

Tirsdagsholdene har altid et fast emne, og på begge hold hygges der rigtig meget.

sammen. De kommer her og de elsker det. De viser hinanden interesse og hensyn, og det har stor betydning for mennesker. Man skal ikke være ked af at have en ældre målgruppe. De får så meget ud af at være i foreningen og vi får meget ud af at de kommer her,” fortæller skoleleder Vibeke Bacher.

Foreningen har i alt 96 medlemmer, og i løbet af en uge kommer der cirka 90 personer. Det hører sig også til, at der bliver drukket kaffe og spist brød til midtvejs. Patchworkholdet har kørt i mange år, og så er der møbelpolstringen, som bliver mere og mere populær. De er meget loyale de folk, der kommer i Snekkersten. Foreningens kniplehold, smykkehold og malergruppe har været meget stabile, og i årevis har det været de samme folk.

”Det er der ikke mange foreninger, der kan prale af, men det er også, fordi vi har nogle dygtige folk. Her i foreningen kommer medlemmer af sig selv. Vi har forsøgt at interessere folk til at komme i foreningen, når vi har været på messer, men det lader ikke til, at de kommer af den grund,” fortæller Sigurd Jensen.

”Det ved vi jo ikke. Det kan godt være, at det var mødet med os på den messe, der gør, at de dukker op et par år efter, når de så er gået på pension,” griner Bjørn Svejstrup.

”Ja, det er jo næsten et problem, for vi har kun de drejebænke, der står herinde, så kommer der flere, har vi ikke plads. De, der kommer, er mest mund til mund,” fortæller næstformanden.

”Vores onsdagshold er et meget stabilt hold. Der er for eksempel en, som er en dreng. Han er kun 71 år,” griner Sigurd Jensen.

Fra underviser i møbelpolstring til skoleleder

”Jeg begyndte at møbelpolstre for 10 år siden, og efterhånden havde jeg en del erfaring med møbelpolstring, så ringede jeg til Snekkersten Husflid, og spurgte dem, om de kunne være interesserede i, at jeg lavede et kursus. Så der begyndte jeg for ni år siden i foreningen. Nu har vi 60 timer om året og to hold,” fortæller Vibeke Bacher stolt.

Alle hverdage i foreningen er optaget med aktiviteter, så kurserne skal være lørdag eller søndag. På grund af pladsmangel står de meget ude, når det er vejr til det.

”Der er et andet miljø her end i et sløjdelokale på en skole, og kommunen er så god til at give os det, vi beder om. Jeg kan altid regne med en tredjedel i tilskud,” fortæller Vibeke Bacher.

Vibeke Bacher kom ind i foreningen på eget initiativ, fordi hun var interesseret i møbelpolstring, men hun kom også med en baggrund som skoleleder og endte derfor med at tage tjansen i foreningen, da muligheden bød sig.

”Det er peace of cake heroppe. Jeg møder nye mennesker og jeg skal bare sørge for at der er styr på dagsordenen, indkaldelser og referat for bestyrelsen og så for at holdene kører. Jeg var tidligere

skoleleder for Kongevejen Skole i Lyngby-Tårnbæk Kommune. En skole med 600 elever. Selvfølgelig er der meget arbejde, men det er ikke det store problem,” fortæller Vibeke Bacher glad.

Vibeke Bacher vil opfordre andre foreninger til at annoncere efter en pensioneret skoleleder med erfaring fra arbejdslivet, der kan bruges i det frivillige arbejde som skoleleder.

”Man burde annoncere efter en skoleleder med ordene hvis man har været skoleleder før, er det nemt at være i en husflidsforening,” smiler skolelederen.

Vibeke Bacher har siden hun kom til hevet flere hold til foreningen, og efterkommer så vidt muligt medlemmernes ønske om bestemte undervisere.

”Så er det jo nogle gange ude på skoler eller andet, fordi vi ikke har pladsen her, men det her er vores hus. Vi hører til her,” fortæller Vibeke Bacher.

Midler til forbedring og udvikling

Bjørn Svejstrup, som er formand i foreningen, er samtidig formand for en forening for et kommunalt dagcenter. Der er det blandt andet hans opgave at hjælpe med at søge penge til aktiviteter, og at søge penge – og den erfaring har han taget med over i sit formandskab i Snekkersten Husflid. Ud over midler fra Veluxfonden til ny udsugning har foreningen haft stort held til at få penge fra kommunen – blandt andet til en inspirationstur.

”Vi har ansøgt kommunen om 25.000 kr. til en tur til efteråret til Fredericia. Vi plejer at tage omkring 50 personer afsted på vores inspirationsture,” fortæller formand Bjørn Svejstrup.

Bjørn Svejstrup trådte ind som formand efter at have været suppleant, så selvom det var noget af et spring, er han egentlig glad for formandsposten.

”Ja, det var lidt skægt, at jeg gik fra at være suppleant til at blive formand,” fortæller Bjørn Svejstrup, ”men så længe det ikke generer mig, så bliver jeg ved,” griner formanden.

Den yngre målgruppe

I Snekkersten Husflid har de også aktiviteter for børn.

”Vi har en børneuge. En uge hvor det kun er aktiviteter for børn og hvor de kan komme og lave for eksempel papirfoldning og vokslys. Det er altid den første uge i august, for er der mange forældre, der skal starte op på arbejde igen, og så er det fint at børnene kan komme hos os og lave aktiviteter. De får ikke det med hjem, som de laver i løbet af ugen, for den sidste dag holder vi udstilling, og så kommer forældrene og ser deres børns værker, og så får de alle deres kreationer med hjem,” fortæller Bjørn Svejstrup. ■

FAKTA

Det koster 125 kr. at være med i Snekkersten Husflid og deltagelse i aktiviteter koster 10 kr. pr. gang. De 10 kr. dækker el og vand. Så er der også gratis kaffe på kanden. Går man på kurserne, er der selvfølgelig deltagerbetaling som på alle andre aftenskoler.

Det er afslutningsdag, og der er købt ind til frokost, købt kager og andre lækkerier i dagens anledning.

Organisering & indsigt

På Foras landsmøde blev der talt om foreningsorganisering og om samfundsudfordringer. Fire oplægsholdere inspirerede og provokerede. *Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora*

Lasse Bolander, formand for Coop

Ifølge Bolander er der flere typer bestyrelser. Der er blandt andet tante og kontrollør-bestyrelsen. Kontrollørbestyrelsen har behov for at blande sig i det hele og blive opdateret på alt, bestemme. Men bestyrelsen behøver ikke være hverken tante eller kontrollør. Der er en mellemvej. Bestyrelsen skal være dem der udfordrer, de skal være sparringspartnere. Bestyrelsen er en del af ledelsen, og bestyrelsen skal derfor ideelt set være så stor en del af ledelsen i en organisation, så man kan tage fælles ansvar og fælles fejre succeserne.

Mark Desholm, ph.d. i biologi, leder i Dansk Ornitologisk Forening

Vi organiserer os, fordi flere flytter mere og flere flytter også hurtigere. Generelt ved flere mere. Jo flere ideer, vi får i fællesskab, jo flere gode ideer bliver der at vælge imellem.

Naturen er en naturlig inspirationskilde i forhold til måder at organisere sig på. Ulve organiserer sig i jagt uden at have noget aftalt på forhånd, men det fungerer. Hvorfor organiserer virksomheder sig ikke på samme måde - mere organisk?

Troels Mylenberg, chefredaktør for Fynske Medier

Hver eneste dansker bruger i gennemsnit otte timer i døgnet alle ugens syv dage på Internettet. Vi bruger mere tid på medier end på noget andet i vores liv. Samtidig stoler vi mindre og mindre på det, vi læser, ser og hører.

Vi ved mere i dag, end vi nogensinde har vidst. Vi taler bare ikke sammen. Vi deler ikke den viden, vi har. Det er den rolle, folkeoplysningen skal spille. Vi skal hjælpe med at dele den viden. Vi skal hjælpe med til at skabe fællesskaberne. På tværs af smagsfællesskaberne.

Lea Korsgaard, chefredaktør på Zetland

Vi står på verdenshistoriens højeste bjerg af information. Journalistens rolle i dag er ikke at bidrage til mere information, men at bidrage med indsigt, så der kan skabes tillid. Det samme gælder foreningerne. Vi skal sætte tempoet ned og fremme fordybelsen.

"Det er foreningens, kirkens, daghøjskolens, højskolens, aftenskolens opgave at bidrage til at tilliden fremmes i samfundet," lød opfordringen fra Lea Korsgaard.

Landsmøde 2017

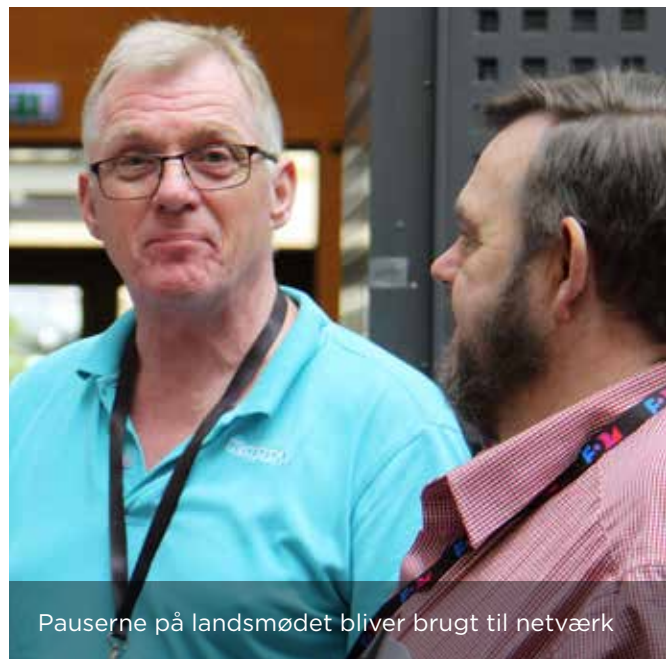
En del af Fora

Fotoreportage fra Foras landsmøde

Foto af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Foras landsmøde er en lejlighed til at mødes med ligesindede

Pauserne på landsmødet bliver brugt til netværk

Landsmødet er også en mulighed for at stille op til styrelsen og få indflydelse i Fora

På landsmødet blev der arbejdet med Foras strategi og fremtidige indsatser

Der tænkes, spares og diskuteres ved bordene under gruppearbejdet

I år blev Foras formelle landsmøde som noget nyt afholdt om lørdagen

Der nørkles, mens der lyttes

Foras styrelse 2017

Styrelsesmedlemmer

- Formand Marlene Borst Hansen, Fora Hvidovre (ikke på foto)
- Næstformand Hans Grishauge, Fora København og Fora Hvidovre
- Bent Kroghly, Fora København
- Chris McKay, Nykøbing F. Aftenskoler
- Rut Jørgensen, Visborg Husflid
- Györgyi Csato, Ishøj Daghøjskole
- Pia Holm Thomsen, FOKUS Folkeoplysning
- Lissi Kjær Christensen, Hedens Husflid
- Finn Glibstrup, Oksbøl Husflidsforening
- Alexandra Popa, Fora Hvidovre
- Karoline Friis, Midtfyns Husflid (ikke på foto)
- Anna Kolind, Radikale Venstre
- Pernille Roth, FO-Aarhus (ikke på foto)
- Bernhard Trier, sekretariatsleder, sekretær for styrelsen
- Henriette C. Andersen, medarbejderrepræsentant

Suppleanter:

- Jakob Olsen, Akademiet
- Mark Nilsson, Nykøbing F. Aftenskoler
- Elinor Harder, FO Svendborg

Nye i styrelsen

Niels Nørlem

Leder af VERA - skole for kunst & design i København

"Jeg tror, det er vigtigt at holde fast i de folkeoplysende målsætninger: frie ukommercielle skoler, frihed for pensum og eksamen, respekt og myndiggørelse, plads til menneskelig udvikling, og moderne dannelse til videns- og oplevelsesøkonomien – ikke mindst i en tid, som er styret af konkurrencestats-økonomi og fremmedfrygt."

Pia Holm

Underviser i FOKUS Folkeoplysning

"Jeg vil gerne yde et stykke arbejde i styrelsen i Fora, fordi jeg synes, det er vigtigt, at vi får folkeoplysningen udbredt til et endnu bredere udsnit af DK. Det er vigtigt, at vi er repræsenterede i folks mindset. Jeg vil gerne være med, der hvor de store beslutninger tages, og give et pip for mine mærkesager: At vi får et godt og brugervenligt administrationssystem, samt at Folkeoplysningen fortsat udvikler sig og følger med tiden!"

Nye suppleanter:

Jakob Olsen er forstander på Akademiet (tidl. Rytmske Daghøjskole) i København. Han er medlem af Daghøjskoleforeningens bestyrelse.

Mark Nilsson er ansat som administrativ medarbejder hos Nykøbing F. Aftenskoler.

Sådan lever man i 125 år

Verninge Husflid er over 125 år gammel, men foreningen og dens medlemmer er i topform.

Af Karen Elise Pedersen, Verninge Husflid

125 år er gået, og naturligvis har husfliden udviklet sig med de behov, der har været til forskellige tider. Tidligere var det praktiske ting til hverdagen, der var vigtige. I dag er det meget fritidslivet, der sætter dagsordenen. I Verninge Husflid ønsker vi at bevare husflidstraditionerne, de gamle håndværk og de stærke fællesskaber. Husfliden i tanke og handling fortsætter, og det er spændende at se, hvor den bevæger sig hen. Og vi er parat til at følge med.

Det er tydeligt, at de gamle traditionelle håndværk stadig også kan fængsle børn og unge. Det ser vi især, når vi holder vores kreative uge, "Uge 29", hvor familier kommer fra hele landet for at være med på Lilleskov Teglværk, hvor alle herlighederne sker. I 2016 rummede det gamle teglværk 140 deltagere og 15 værksteder, og det bliver spændende, hvad der sker i år, hvor den kreative uge holder 30 års jubilæum.

Verninge Husflids aktiviteter drives af frivillige kræfter. Kurserne understøttes økonomisk af Assens Kommune, og vi er organiseret i Fora. Der er en enkelt ansat i foreningen. Det er Bente Eriksen, som er aftenskolens daglige leder. Hun har gennem 15 år ledet skolen med stor succes. Dejligt når der er interesse og engagement for at prøve nye tiltag.

I det daglige holder vi til i Huset i Brylle, en tidligere SFO-bygning ved Brylle skole. Her er nu trædrejværksted og billedskole, men vi spreder os geografisk i Assens Kommune. Vi har både lokaler i Verninge med sommerfilteskole for børn, i Brylle, Tommerup, Knarreborg, Assens, Aarup og Vissenbjerg.

Verninge Husflid har børnebilledskoler i Brylle, Assens og nu også Vissenbjerg. Foreningens fag er håndens arbejde, og derudover har vi en stor musikafdeling. Vi har soloundervisning på forskellige instrumenter, og så har vi to kor, et seniorkor og "13 Rigtige", som er et rytmisk kor.

Sidste år kunne foreningen fejre 125 års jubilæum. ■

Fora arbejder på en ny og forbedret webløsning til medlemsforeningerne, der skal skabe større synlighed på nettet.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

For mange af jer er jeres hjemmeside en af de vigtigste kanaler til at fortælle omverdenen, hvad I laver i jeres forening eller på jeres skole. Derfor er det også vigtigt, at jeres synlighed på nettet er så gennemtænkt som muligt. Som medlem af Fora, er det muligt at være en del af Foraweb. Det er en hjemmesideløsning, som landsforbundet leverer support på, afholder kurser i og udvikler på. Men de nuværende hjemmesideskabeloner er ved at være forældede og derfor har vi søsat projektet "Synlighed på nettet". Målet er at udvikle en hjemmesideskabelon med et tidssvarende, overskueligt, imødekommende udtryk, der vil give bedre synlighed på nettet.

Samtidig er det målet, at skabelonen gør foreningernes arbejde med redigering af hjemmesiderne nemmere, og der vil komme nye funktioner til, der har været efterspurgt af flere af Foras medlemsforeninger.

Sidste år kastede Nyborg Husflid sig ud i at være testpilot på en forløber til projektet. På baggrund af arbejdet med Nyborg Husflid og deres hjemmeside samt viden fra hjemmesidesupporten i øvrigt får vi nu designet nye skabeloner af Claus Lillerup, der også stod for al design i forbindelse med Foras nye identitet. Når de nye skabeloner er klar til at blive taget i brug, vil det selvfølgelig blive fulgt

af kurser og support i brugen af vores CMS-system Umbraco og rådgivning i, hvordan I skaber større sammenhæng mellem sociale medier, nyhedsbrev og hjemmeside.

Projektet er i fuld gang, og vi har fået en håndfuld foreninger, som repræsenterer forskellige typer foreninger, til at være ambassadørforeninger. De er blevet rådspurgt og har deltaget i en workshop, hvor vi fik input til det videre arbejde med den designskabelon, der skal tilbydes alle Foras foreninger som erstatning for den nuværende. ■

4 grunde til projekt "synlighed på nettet"

1. Billeder i den nye skabelon

Med billeder på hjemmesiden kan I skabe en unik atmosfære, der kan levere et klart budskab til de besøgende om, hvad foreningen står for, og hvad I tilbyder. Hvis I ønsker, at folk skal føle sig velkommen i jeres forening, er det en god idé at vise, hvordan I har det sammen i foreningen. Fotos af fællesskabet, af aktiviteterne, af kurserne i yoga eller pileflet eller det spændende foredrag. Et foto af jeres foreningshus vil kun vise rammerne, men det er jo indholdet, I gerne vil have, folk skal komme der for. Derfor skaber vi langt bedre mulighed for brug af billeder i den nye skabelon.

2. Overskuelighed på hjemmesiden

Det er vigtigt, at vælge sine menupunkter med omhu. Hjemmesiden skal være nem at overskue, og der skal derfor ikke være alt for mange menupunkter, der forvirrer den besøgende. Det samme gælder jeres tekster. Skriv ikke lange romaner på hjemmesiden. Hjemmesider skal have kortere tekster. Og tekst og billeder skal være sat systematisk op, så det er let at få overblik. Med det nye design der er udarbejdet af en fagperson, sikres der mere og bedre overskuelighed i det, I vælger at lægge på jeres hjemmeside. Endelig sikres et design, der fungerer optimalt på mobile enheder. Dvs. vi sikrer, at hjemmesiden er brugervenlig og stadig ser knaldgodt ud på en smartphone eller en tablet.

3. Funktionalitet

Dårlig funktionalitet kan give besøgende et negativt indtryk af jeres forening. Sørg for at de faktorer på hjemmesiden, som I selv har indflydelse på, virker optimalt, så jeres besøgende ikke bliver irriterede eller skuffede efter et besøg til jeres side. I skal fx sørge for, at I ikke har døde links på hjemmesiden, at jeres seneste nyhed ikke er fra 2012, at kontaktoplysningerne er opdaterede, og at de vigtigste informationer er de lettest tilgængelige. Er det kurser I vil sælge, skal kurserne være fremhævede på forsiden, er det aktiviteter, så fremhæv aktiviteterne osv. Med den nye skabelon bliver det mere brugervenligt at besøge Foras forenings hjemmesider, blandt andet fordi den nye skabelon sikrer en vis orden i informationer og brugervenlighed.

4. Brug nyhedsbrev og facebook

Brug nyhedsbreve og en Facebookside til at skabe trafik til jeres hjemmeside. Fordelen ved nyhedsbrevet er, at folk selv har bedt om at få nyheder fra jer. Derfor læser de fleste det. Hvis I linker til jeres hjemmeside, kan I vælge at lave små korte historier til nyhedsbrevet og levere mere omfattende information på hjemmesiden, som nyhedsbrevet linker til. Facebook kan bruges til det samme, og kan også give jer mulighed for at være lidt mere legende i jeres kommunikation.

SYNLIGHED PÅ NETTET

I vil til efteråret høre mere om "synlighed på nettet". IT-konsulent Snebjørn Andersen og kommunikationskonsulent Louise Albers vil stå for afholdelsen af de praktiske kurser i "synlighed på nettet", når projektet er klar til udfoldelse. Vil I vide mere om projektet, så kontakt IT-konsulent Snebjørn Andersen snebjorn@fora.dk eller kommunikationskonsulent Louise Albers louise@fora.dk

50 års trofasthed

Der er ikke mange, der i dag kan prale af at have været det samme sted i 50 år, men det kan Arne, Jette og Kurt. Interview med tre undervisere med mange års erfaring som aftenskoleundervisere.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Arne Hansen, Søborg Husflidsforening

”Det er svært at svare på, hvad vi laver i Søborg Husflidsforening. Der er ikke det, vi ikke laver,” fortæller Arne Hansen.

Arne Hansen begyndte at gå til husflid i 1956 og kom med i bestyrelsen i 1967, og siden har han undervist. Først børnehold og siden voksenhold.

”Jeg blev spurgt, om jeg ikke ville undervise, da jeg selv gik der, og så begyndte jeg på det. Jeg startede med børneholdene, og så fik jeg aldrig stoppet. I dag underviser jeg i alt muligt. Vi binder børster, laver smykker, laver borde og bænke, døre og vinduer. Det er jo rigtig husflid. Folk kommer og restaurerer deres møbler. Mangler de et skab, så laver vi det,” fortæller Arne Hansen.

Arne er faglært møbelsnedker og har ingen planer om at stoppe i husflidsforeningen, for det er så hyggeligt.

”Jeg har lige afsluttet min halvtredsindstyvende sæson. Jeg kan slet ikke forstå, at der er gået så mange år. Det er hyggeligt, og der er også mange gode kaffepauser. Jeg har truet med at holde op et par gange, men så bliver der ved at komme folk. Lige nu har jeg stadig til voksenhold, og

der kommer mange folk udenbys fra. Nogle år har jeg haft folk fra Frederiksværk, Rungsted og Roskilde blandt andet. De kommer mange steder fra,” fortæller Arne Hansen.

Indtil for to år siden havde Arne stadig børnehold, men nu er der fokus på de voksne. Håndværk er for alle aldre.

”Den ældste jeg har haft var 92 år, da han holdt op, og den yngste, jeg har undervist,

var seks år. Her i foreningen mødes ung og gammel om håndværket. Mange af dem, jeg havde som børn, kommer også som voksne nu. Vi kan ikke altid blive enige om, hvem der er efter hvem, men vi har det ikke kedeligt. Vi holder alle ved. Her får de ikke lov til at springe over, hvor gærdet er lavest. De får ikke lov til at tage det med hjem, hvis det ikke er ordentligt lavet. Sådan er det,” siger Arne Hansen.

Arne Hansen

Jette Marie Nørgaard Pedersen

Kurt Brix

Kurt Brix, Visborg Husflid

Kurt Brix har været aktiv i husfliden siden 1963, hvor han startede som elev i sløjd. Senere blev han udlært på Kerteminde Husflidshøjskole.

”Ja, Kerteminde Husflidshøjskole er der jo desværre ikke mere, men der havde jeg tre somre. Jeg kom med i bestyrelsen i Visborg Husflid i 1965 og blev instruktør i 1967, og det har jeg så været lige siden. Jeg har været så glad for det,” fortæller Kurt Brix.

Kurt Brix har været med i Visborg Husflid siden foreningen kun havde et kælderlokale i et forsamlingshus, og har været med til at bygge foreningen op.

”Foreningen blev stiftet i 1953 og omkring 10 år senere fandt vi så et nedlangt landbrug, som er det sted, hvor Visborg Husflid i dag holder til,” fortæller Kurt Brix.

Kurt har været glad for sine år som instruktør, men mener nu, at det er på tide at stoppe.

”Jeg har undervist i trædrejning i så mange år nu, så jeg godt kan tillade mig

at holde. Jeg har altid godt kunnet lide at være sammen med andre mennesker, men jeg tror egentlig ikke, jeg kommer til at savne at undervise. Jeg har jo to maskiner derhjemme,” griner Kurt Brix.

Jette Marie Nørgaard Pedersen, Visborg Husflid

Jette Marie Nørgaard Pedersen startede på aftenskole til porcelænsmaling ved Fru Østergaard, da hun var omkring 13 år, og fru Østergaard så hurtigt potentiale hos den unge Jette, og opfordrede hende til at overtage jobbet som underviser.

”Ja, der gik ikke mange år, før hun spurgte, om jeg ikke ville overtage, og så kom jeg på husflidshøjskole i 1967 i Kerteminde. Samme år startede jeg med at undervise. Jeg kan huske, at jeg var frygteligt nervøs. Jeg var jo ikke så gammel, og så troede jeg ikke helt på, at jeg kunne, men det gjorde Fru Østergaard. Hun kunne se noget, i det jeg lavede, og mente, at det kunne jeg sagtens klare,” fortæller Jette Marie Nørgaard Pedersen.

Det var ikke helt let i starten, for ikke alle brød sig om at få den unge underviserviser i stedet for Fru Østergaard.

”I starten var der et par stykker, der ikke ville male ved mig. Der var blandt andet en gårdmandskone, der stoppede. Der blev jeg meget ked af det. Jeg følte mig ikke god nok, men det var snobberi fra deres side. De troede ikke på, at jeg kunne undervise og male som Fru Østergaard. Men jeg fortsatte, og i 1979 startede jeg på Håndarbejdsseminariet og blev uddannet porcelænsmaler.

Jette Marie Nørgaard Pedersen har undervist mange steder og har taget mange supplerende kurser, og hun nyder at lære fra sig.

”Jeg fortsætter, fordi jeg kan lide at male. Jeg kan lide at give noget til andre mennesker. Jeg kan lide at få nye ideer. Nogle gange har jeg sagt, jeg ikke kan finde på mere, men det kan jeg altid. Jeg har ingen anelse om, hvor længe jeg bliver ved. Nogle gange tænker jeg, at nu skal jeg til at stoppe, men jeg ved heller ikke, hvem der skal tage over efter mig, men det finder vi ud af. Hvis der kommer et godt bud på en, der kan overtage, så vil jeg give alt, jeg kan, videre,” slutter Jette Marie Nørgaard Pedersen. ■

STOLTHED

En skole vi er fælles om

Skolen for kreativ fritid i Viborg er en fast og betydelig del af mange, kreative menneskers hverdag. Hvad enten man er ung eller ældre, mand eller kvinde, nybegynder eller erfaren i et fag, om man er fra lokalsamfundet eller kommer langvejs fra. Fælles for alle er en brændende interesse for godt håndværk og håndarbejde kombineret med en fællesskabsfølelse, som gør skolen til et rart sted at være.

Tekst af Jette Førbj Pedersen, Skolen for kreativ fritid

Oftest hører man en kursist omtale Skolen for kreativ fritid som "vores skole". Det gør skoleleder Kirsten Hansen stolt, for det er netop det, skolen gerne skal være; "en skole vi er fælles om", hvad enten man er kursist, instruktør, ledelse, samarbejdspartner eller bestyrelse. En skole der bygger på gamle, stolte, håndværksmæssige traditioner, som i dag videreføres af et stort hold af veluddannede og engagerede instruktører med en motiverende nysgerrighed på alt det nye. Sammen skaber man på skolen rammerne for kvalitativ læring og kreativ udfoldelse.

Gammelt håndværk og håndarbejde i fokus

Netop gamle håndværk som trædrejning, træarbejde, vævning og knipling vægtes højt på Skolen for kreativ fritid, fortæller Kirsten Hansen. "Vi føler en forpligtelse til at bevare og fastholde de gamle, traditionsrige håndværk og ikke mindst videreudvikle og fremme interessen for disse fag. Her føler vi virkelig, at vi kan gøre en forskel."

Kirsten Hansen fortsætter: "Vi har igennem mange år haft trædrejning, som et af de bærende og meget populære håndværksfag på skolen. Her er vi især stolte af vore årlige trædrejningsseminarer, hvor vi i år har formået at tiltrække to meget anerkendte trædrejere; Glenn Lucas og Simon Hope fra hhv. Irland og England". Knipling er et gammelt håndarbejdsfag, som også er populært. Så meget, at Skolen for kreativ fritid hvert 3. år kan afholde Kniplermessen i Viborg, med besøgende fra nær og fjern, hvor der er venteliste til standpladserne og hvor der udover de danske stande også er deltagere fra Tyskland og Tjekkiet.

Kreative sysler dyrkes ikke kun i de mørke måneder

Mange steder er der højsæson for kreative fag i de mørke efterårs- og vintermåneder og undervisningen kører på lavt blus i forårs- og sommermånederne. Men det er ikke tilfældet på Skolen for kreativ fritid. Her er man netop nu i gang med 8 ugers Sommerskole, hvor der er mulighed for at afprøve kendte og ukendte fag. Der er hvert år fyldt til bristepunktet med kursister, både fra lokalområdet og fra andre kommuner.

Når Sommerskolen er slut, går man i gang med planlægningen af de sidste detaljer til skolens sommerferietilbud; Uge 31 i Viborg, som er et højskoleinspireret tiltag, hvor man i en uge har mulighed for at "nørde" i det fag man elsker, eller at kaste sig over noget helt nyt. Et forholdsvis nyt tiltag, som for alvor er ved at bide sig fast som en fast bestanddel af skolens mange tilbud, som udover de nævnte tiltag også tæller formiddags-, eftermiddags-, aften- og weekendkurser samt udstillinger og workshops.

Foreningstraditioner, frivillighed og ildsjæle

Skolen for kreativ fritid bygger på gamle foreningstraditioner, hvor man løfter i flok. En del af succesen skal derfor tillægges skolens netværk af frivillige, som støtter op hver gang, man har et større tiltag. "Vi er både taknemmelige for og stolte over den store opbakning, vi får fra vore frivillige hjælpere. De gør et kæmpe stykke arbejde og er med til at skabe succes omkring vore mange arrangementer", siger Kirsten Hansen.

Når Skolen for kreativ fritid præsenterer nye tiltag, skyldes det ofte ildsjæle blandt instruktørerne, som både har tanker og visioner om et projekt, men også har et "drive", som gør, at projektet ikke blot bliver til en god idé i en skrivebordsskuffe, men rent faktisk bliver gennemført. Et eksempel på dette er skolens planer om at etablere et Nordisk Trædrejetraf, som netop nu er ved at blive stablet på benene i samarbejde med samarbejdspartnere i Sverige, Norge og Finland. "Her føler vi os meget privilegerede over vore ildsjæle blandt instruktørerne, som er med til at gøre en forskel, og med til at sætte fokus på såvel Skolen for kreativ fritid som på lokalområdet", påpeger Kirsten Hansen.

Samvær med visioner

Skolen for kreativ fritid huser også Seniorskolen, som er en fast og betydelig del af mange lokale seniorers liv. Her mødes man 14 gange årligt til foredrag, udflugter og ikke mindst socialt samvær.

Hvad enten man deltager i Seniorskolens aktiviteter eller et af skolens kurser, så er formålet at tilegne sig ny og spændende viden og inspiration, samt debattere med foredragsholdere,

instruktører eller med hinanden. Lige så vigtigt er det sociale samvær, som både foregår i værkstedet, men især i pausen, hvor stort og småt diskuteres og vendes over en kop kaffe. Skolen for kreativ fritid er en indholdsrig skole med en farverig hverdag. Her er højt til loftet og plads til tanker, høj faglighed og forskellighed. Her er plads til at snakke, til at lytte, til gode grin og masser af fællesskab. Skolen for kreativ fritid er samvær med visioner. ■

Til hvert nummer af Fora Magasinet beder vi foreningsmedlemmer skrive om deres egen forening til medlemsbladet. Her skildrer de, hvad de er stolte af.

Familieweekendens aktiviteter var bl.a. arbejde med ben og horn, broderi, filtning, knive, læder, patchwork, pileflet, sivflet, sølv-smykker og trædrejning.

Både Familieweekenden og Husflidsweekenden er afhængig af de mange frivillige husflidsfolk.

Fra pat til iPad, politiske taler og mental sundhed

Et velbesøgt folkemøde og en række arrangementer, der stod Fora på *Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora.*

Fora var i år repræsenteret på folkemødet med tre arrangementer, der spændte bredt fra politiske ideolog til diskussioner om nærvær i familien

Fra pat til iPad

Evolutionpsykolog Jill Byrnit, videnskabsjournalist og forfatter Camilla Mehlsen og familieordfører for Alternativet Carolina Magdelene Maier udgjorde panelet til Foras debat "Fra pat til iPad", som satte fokus på, hvorvidt digital teknologi er årsag til manglende nærvær i familien. Foras næstformand Hans Grishauge var ordstyrer på debatten.

"Folk har altid haft brug for at flygte, og i dag foregår det via deres telefoner," fastslog Jill Byrnit. Evolutionpsykologen kunne fortælle forsamlingen, at vi aktiverer vores belønningscenter i hjernen, når vi sidder med vores iPad eller computer, og at der faktisk skabes en afhængighed, som forskeren ikke mente, vi tager alvorligt nok. Vi ved reelt ikke, hvordan nutidens digitale teknologi påvirker os. Hvad det har af konsekvenser for os selv og for vores børn og vores evne til at være sammen.

Camilla Mehlsen, som kalder sig kritisk teknologioptimist, mente, at det handlede om at finde en digital balance, hvor vi ikke opfører os forskrækket, men samtidig tager det alvorligt, at der skal være fysisk samvær og nærvær i familien også.

Panelets tredje deltager, Carolina Magdelene Maier fra Alternativet, som også er mor til tre, mente, at vi bliver nødt til at tænke os noget mere om, for hendes holdning var, at børn og unge i dag mister evnen til at holde ved noget og bevare koncentrationen.

Fra publikum blev der spurgt, hvor lang tid panelet mente, der ville gå, før der ville komme lovgivning på området. For 30 år siden var det utænkeligt, at der ville komme anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen omkring vores alkoholindtag eller at der ville komme rygeforbud. Panelet mente dog ikke, at staten skulle blande sig i vores skærmtid eller brug af digital teknologi i familien.

Hvad burde politik handle om

Fora havde sammen med Grundtvigsk Forum fået fremtidsforsker Lene Andersen til at skrive en række politiske taler,

som blev fremført af skuespiller Lars Bom. Talerne handlede om, hvad burde politik burde handle om og satte spørgsmålstegn ved, om de kendte politiske ideologier har noget at bidrage med i det 21. århundrede. Der var en kommunistisk, en socialdemokratisk, en radikal, en liberal, en konservativ og en fascistisk tale, der hver især gav klare ideologiske svar på nutidens udfordringer. Hver tale gav deres bud på, hvordan Danmark kan løftes ind i fremtiden. Talerne blev kommenteret på af en række folketingspolitikere og politisk aktive, og debatten var livlig.

Er sundhed for de syge blot?

Dansk og international forskning påviser en sammenhæng mellem sundhed og kulturelle aktiviteter. Det gælder både den fysiske og den mentale sundhed. Men kan kultur og meningsfulde fællesskaber erstatte medicin? AOF, DOF, FOF, FORA og LOF inviterede sammen til debat. Debatten tog blandt andet afsæt i Videncenter for folkeoplysnings rapport om mental sundhed og aftenskolen, som byggede på en undersøgelse i Aalborg Kommune. ■

Sebastian Dorset var ordstyrer for debatten om mental sundhed i DFS' telt. Deltagerne i panelet var: Morten Grønnebæk, Direktør Statens Institut for Folkesundhed, Bjarne Jensen, Centerchef, Dansk Selskab for Folkesundhed, Henriette Bjerrum, VIFO m.fl.

Foto af Martin Hansen, DOF

Lars Bom læste de politiske taler op, som var skrevet af fremtidsforsker Lene Andersen. Her fremfører han den socialdemokratiske tale. Se video med uddrag af talen på Foras facebookside.

Foto af Datariet.

Folkemødet 2017 havde næsten 100.000 besøgende, godt og vel 2900 arrangementer og over 700 arrangører.

Både Foras debat om digital teknologi og nærvær i familien og de politiske taler fremført af Lars Bom, foregik i Grundtvigs Telt

Stort&Småt

Foras fyraftensmøder 2017

Foras sekretariat indbyder formænd, bestyrelsesmedlemmer og skoleledere til en række fyraftensmøder, hvor der står netværk og udvikling på programmet. Vi oplever altid, at foreningerne får rigtig meget ud af at snakke med hinanden og blive inspirerede af hinanden. Det vil vi gerne understøtte og skabe bedre rammer for. Indholdet ligger ikke helt klar endnu, men vi vil på møderne præsentere jer for inspiration, udvikling og nye aktiviteter og lægge op til idéudvikling og netværk, så alle forhåbentlig går inspirerede hjem. Se kalenderen for datoer og steder.

Facebook

Find os på Facebook og gå ind og "synes godt om". Så kan du holde dig orienteret om Foras andre medlemmer, om udvikling inden for folkeoplysning, orientering om landsforbundets services og finde inspiration til aktiviteter.

Find os på:
facebook.com/forafolkeoplysning

Sommerferielukket

Foras sekretariat holder ferielukket i ugerne 27-30, men vi lukker først telefonerne fra og med uge 28-30.

Aftenskolernes Pris

Der er nu åbnet for tilmelding til årets prisfest den 20. september på Johan Borups Højskole. i København.

Det er her, priserne til årets bedste "folkeoplysere" i 2016 skal uddeles. Hvis du gerne vil med, fordi du er nomineret, eller bare gerne vil heppe på dem, der er, skal du sende en mail til Henriette på henriette@fora.dk.

Fora har et begrænset antal pladser, det er gratis at deltage og tilmelding er efter først-til-mølle-princippet. Du kan se både alle indstillinger, de nominerede og programmet for dagen på www.aftenskolernespris.dk.

Nomineringer

De tre jurymedlemmer, som skal nominere de bedste indstillinger til priserne til Aftenskolernes Pris 2017, er Agnethe Nordentoft, tidligere konsulent i Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) og ivrig aftenskoledeltager; Malene Thøgersen, analytiker i Videncenter for Folkeoplysning (Vifo) og Flemming Jørgensen, COOP, redaktør af Samvirke og medlem af DFS' bestyrelse.

Juryen har fundet de nominerede til årets forskellige kategorier. FO-Aarhus er nomineret til Demokratiprisen for Sculptures by the sea. Til sundhedspriisen er FO-Aarhus igen nomineret for Rummeligheden og i kategorien aftenskolens ildsjæl er Torben Dreier fra FO Aarhus nomineret. FO-Aarhus er også nomineret i kategorien integrationsprisen med Blå stjerner og D-factor. Som Årets aftenskole er to Fora-foreninger fra Fyn nomineret: 1748 og Verninge Husflid.

Fora ønsker tillykke med nomineringerne. Du kan se alle nomineringer på hjemmesiden for Aftenskolernes Pris.

Jeres historier

Har I en historie, I gerne vil have med i Fora Magasinets Stort&Småt, så send en mail til kommunikationskonsulent Louise Albers louise@fora.dk.

I hvert nummer bringer vi desuden en "stolthedsartikel". Hvis I har mod på at skrive, hvad I er stolte af og dele det med de andre foreninger i Fora, så send en mail til Louise og hør nærmere.

Kalender 2017

2017

Fyraftensmøder for nye bestyrelsesmedlemmer

Trekantsområdet
23. august

Foras fyraftensmøder 2017

Billund
18. september

Aalborg
26. september

Midtfyn/Odense
27. september

Roskilde
4. oktober

Alle møder foregår kl 17.00 – 21.00. Fora byder på lidt mad og drikke

Grundlæggende lederkursus

Valby
6. oktober kl 12.00
– 7. oktober kl. 15.30

Formandstræf – Ledelse i foreningen

Foras Formandstræf er et nyt initiativ og en pendant til Foras skoleledertræf. Vi indbyder til en inspirerende dag med fokus på ledelse i foreningen. Hvad er det for en rolle man påtager sig som formand? Hvordan kan vi

tænke ledelse i foreningen, når alle er frivillige? Hvilke udfordringer giver det? Hvordan kan jeg som formand sikre, at min forening står stærkt og er overlevelsesdygtig?

Vejle
4. november kl. 10.30 – 16.00

2018

Fleksibel workshopdag

13. januar

Skoleledertræf 2018

På Foras årlige skoleledertræf mødes skoleledere og kursusledere i aftenskolerne og foreningerne til en dag fyldt med faglige oplæg, idéudvikling og sparring om det at være skoleleder og om udviklingen af aktiviteterne i foreningen/aftensskolen.

Odense
7. april, kl. 10.30 – 16.00

Landsmøde 2018

Trekantsområdet
5. maj kl. 12.00
– 6. maj kl. 12.00

KURSER

DOFO-kurser

Kontakt Lisbet Kristensen på telefon 70 20 24 96, eller dofo@fora.dk

Kurser i Facebook

Kontakt Louise Albers på telefon 36 93 26 25, eller louise@fora.dk

Førløb med udvikling af bestyrelsen/foreningen

Kontakt Marlene Berth Nielsen på telefon 36 93 26 27 eller marlene@fora.dk

HUSK:

I er altid velkomne til at kontakte sekretariatet til en snak om andre kurser/ inspiration i jeres forening/ region

Bedre balance mellem high tech og high touch

Af Camilla Mehlsen, selvstændig rådgiver i Mehlsen Media, foredragsholder og forfatter til *Teknologiens testpiloter: 10 ting der ruster børn og unge til en digital fremtid*

”Læg jeres mobiltelefoner væk,” sagde Rihanna midt i en koncert sidste år. Dog med et forbehold: ”Jeg vil kun have jer på telefonen, hvis I tager billeder af MIG!”

Med de ord satte Rihanna gang i en debat om, hvorvidt mobiltelefoner truer nærværet under koncerter. Men er det overhovedet ok at tage billeder og videoer undervejs, eller forstyrrer det også nærværet?

Under folkemødet var jeg til koncert med rocksøstrene Velvet Volume og blev forstyrret af den midaldrende mand foran mig, der filmede et par numre med sin telefon, med hænder højt hævet, så jeg kun så søstrene gennem hans skærm. Jeg tog selv et 12 sekunders klip af koncerten, men havde ellers mobilen i tasken.

Jeg har ikke patent på, hvad der er den rette balance mellem at være på og afkoblet, men jeg vil slå et slag for refleksionen: Hvornår forstyrrer og hvornår fremmer digitale medier nærvær og fællesskaber? Hvornår tipper det digitale liv?

Digit lyder umiddelbart som noget, der har med teknologi at gøre. Ordet kommer dog fra det latinske digitus, som betyder „finger“ eller „tå“. Med smartphones er vores fingre nærmest digitale. ”Hænderne er hjernens vigtigste instrument for at kommunikere og udtrykke sig,” sagde den italienske pædagog Maria Montessori. Jo yngre vi er, jo vigtigere er det at huske på, at vi udvikler os som sansende mennesker.

I de første år med smartphones og tablets på markedet var det, som om vi glemte, at 'touch' ikke kun handler om touchteknologi, men også om den taktile dimension: at røre ved noget koldt, varmt, vådt osv. Det har været slående, hvor lidt der er blevet

talt om børns behov for at udvikle sig ved at røre ved fysiske ting og i det hele taget bruge flere sanser.

En tendens avler en modtendens. I takt med at verden bliver stadig mere teknologisk, får vi et større behov for 'touch' – altså i den oprindelige betydning: berøring, sansning. Jo mere digital verden bliver, desto mere har vi behov for at være sammen fysisk; mærke fysisk nærvær og menneskelig kontakt. Allerede i 1982 forudså fremtidsforskeren John Naisbitt i bogen Megatrends, at fremtiden vil blive high tech – high touch. Som John Naisbitt skrev: ”Når som helst en ny teknologi introduceres i samfundet, vil der være en menneskelig modreaktion – det vil sige high touch – ellers vil teknologien blive afvist ... Vi må lære at balancere teknologiens materielle vidundere med de åndelige behov i menneskets natur.”

Der er flere tegn i tiden på, at high touch-behovet trænger sig på, for eksempel er der vækst i markedet for yoga, mindfulness, massage og hjemmestrik, og der er et voksende behov for teknologifri zoner hos både voksne og børn.

'High tech – high touch' er en god huskeregel at skrive sig bag øret: Vi har brug for et passende samspil mellem at være on og off i hverdagen. Nogle gange er digitale skærme smarte og nødvendige for at få hverdagen til at fungere. Andre gange må vi stramme op og få dem væk. For eksempel sover vi markant mindre og dårligere, hvis vi bruger digitale medier før sovetid.

Mange efterspørger hjælp til at finde en god balance mellem det fysiske og digitale liv. Her kan vi ty til individuelle løsninger som at hente en app, der blokerer osv. Men vi må også stille skarpt på de fælles regler og normer. At skærme eller ikke at skærme – det er spørgsmålet i dag. ■